

Ministru kabinets apstiprina Nacionālo enerģētikas un klimata plānu 2030. gadam

Publicēts: 28.01.2020.

[Ekonomikas ministrija](#)

Šā gada 28. janvārī Ministru kabinets apstiprināja Nacionālo enerģētikas un klimata plānu 2030. gadam (NEKP 2030), kas būs galvenais dokuments ilgtermiņa enerģētikas un klimata politikas formulēšanai. Pēc apstiprināšanas valdībā, Ekonomikas ministrija iesniegs NEKP 2030 Eiropas Komisijai.

Ekonomikas ministrs Ralfs Nemiro: “Ņemot vērā klimata pārmaiņu pieaugošo ietekmi uz vidi un ekonomiskajiem procesiem, mums kā sabiedrībai arvien vairāk nāksies saskarties ar klimata pārmaiņu radītiem izaicinājumiem. NEKP 2030 ietvertu pasākumu īstenošana stiprinās mūsu uzņēmumu konkurētspēju, dos iespējas attīstīt jaunas biznesa idejas un pakalpojumus, piesaistīt kapitālu inovatīvu tehnoloģiju attīstībai un ražošanai, kā arī stiprinās mūsu preču un pakalpojumu eksportu. Tas radīs papildus darba vietas energoefektivitātes un atjaunojamās enerģijas jomās”.

Nacionālā enerģētikas un klimata plāna 2030. gadam mērķis ir ilgtermiņā sekmēt klimata neitralitāti un starptautiski konkurētspējīgu mūsu valsts tautsaimniecības attīstību. NEKP 2030 mērķu sasniegšana pavērs iespēju Latvijas straujākai ekonomikas izaugsmei, taču šie mērķi mums jāsasniedz iespējami ilgtspējīgā un izmaksu efektīvā veidā; mazinās enerģētisko atkarību no trešajām valstīm, kā arī novērsīs enerģētiskās nabadzības riskus un sekmēs mūsu iedzīvotāju labklājību kopumā.

NEKP 2030 ilgtermiņa mērķi paredz SEG emisijas samazināt par 6% salīdzinājumā ar 2005. gada līmeni, palielināt atjaunojamo energoresursu īpatsvaru kopējā enerģijas galapatēriņā līdz 50% (pašlaik – 40%), savukārt, sekmējot energoefektivitātes pasākumu īstenošanu, plānots samazināt primārās enerģijas patēriņu līdz 45,8 – 47,2 TWh (pašlaik – 62,5 TWh). Cita starpā NEKP 2030 ir noteikts arī ilgtermiņa mērķis elektrotīklu starpsavienojumu līmenim ne mazāku kā 60% salīdzinājumā ar 2017. gadu (pašlaik – 50%).

Lai sasniegtu šos mērķus, nepieciešams sekmēt resursu efektīvu izmantošanu, kā arī to pašpieejamību un dažādību; nodrošināt resursu, it īpaši fosilu un neilgtspējīgu, patēriņa pakāpenisku samazināšanu un vienlaicīgu pāreju uz ilgtspējīgu, atjaunojamu un inovatīvu resursu izmantošanu; stimulēt tādas pētniecības un inovāciju attīstību, kas veicina ilgtspējīgas enerģētikas sektora attīstību un klimata pārmaiņu mazināšanu.

NEKP 2030 ietver ap 100 dažādu politikas pasākumu, paredzot rīcību 12 virzienos:

Ēku energoefektivitātes uzlabošana; Energoefektivitātes uzlabošana un AER tehnoloģiju izmantošanas veicināšana siltumapgādē, aukstumapgādē un rūpniecībā; Ne-emisiju tehnoloģiju izmantošanas veicināšana elektroenerģijas ražošanā; Ekonomiski pamatotas enerģijas pašražošanas un pašpatēriņa veicināšana; Energoefektivitātes uzlabošana, alternatīvo degvielu un AER tehnoloģiju izmantošanas veicināšana transportā; Enerģētiskā drošība, enerģētiskās atkarības mazināšana, pilnīga enerģijas tirgu integrācija un infrastruktūras modernizācija; Atkritumu un notekūdeņu apsaimniekošanas efektivitātes uzlabošana un SEG emisiju samazināšana; Resursu efektīva izmantošana un SEG emisiju samazināšana lauksaimniecībā; Ilgtspējīga resursu izmantošana, SEG emisiju samazināšana un CO2 piesaistes palielināšana zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektorā; Fluorēto siltumnīcefekta gāzu (F-gāzu) izmantošanas samazināšana; Nodokļu sistēmas "zaļināšana" un draudzīguma energoefektivitātei un AER tehnoloģijām uzlabošana; Sabiedrības informēšana, izglītošana un izpratnes veicināšana.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu par pārvaldību enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā visām Eiropas Savienības dalībvalstīm jāizstrādā šāds plāns un jāiesniedz tas Eiropas Komisijā. Plāna pirmo redakciju Ekonomikas ministrija izstrādāja un iesniedza izvērtēšanai Eiropas Komisijā jau 2018. gada decembrī. Eiropas Komisija izvērtēja Latvijas iesniegtā plānu projektu un sniedza rekomendācijas par tajos iekļautajiem pasākumiem. Plašāk ar Eiropas Komisijas sniegtajām rekomendācijām Latvijai var iepazīties Ekonomikas ministrijas tīmekļa vietnē. To, kā Latvija ir ņēmusi vērā Eiropas Komisijas rekomendācijas, var arī uzzināt Ekonomikas ministrijas tīmekļa vietnē.

Pēc Eiropas Komisijas rekomendāciju saņemšanas, sabiedrības sniegtajiem priekšlikumiem un ministriju viedokļiem, aktualizētā NEKP 2030 redakcija 2019. gada 14. novembrī tika izsludināta Valsts sekretāru sanāksmē. Starpinstitūciju saskaņošanas procesā NEKP tika ņemti vērā un iestrādāti no institūcijām saņemtie 300 iebildumi, kā arī 15 no sabiedrības saņemtie viedokļi.

Savukārt 2020. gada 15. janvārī NEKP 2030 tika izskatīts Nacionālās enerģētikas un klimata padomes (turpmāk – Padome) sēdē, kuru vada Ministru prezidents Krišjānis Kariņš. Padome izveidota 2019. gada decembrī un tās uzdevums ir rosināt koordinētus priekšlikumus valsts ilgtermiņa enerģētikas un klimata politikas mērķiem un pasākumiem 2030. gadam. Padomes sastāvs un uzdevumi noteikti Ministru kabineta 2019. gada 3. decembra rīkojumā Nr.609.

NEKP 2030 izstrādes un saskaņošanas gaitā Ekonomikas ministrija rīkoja un piedalījās virknē pasākumu NEKP apspriešanai un diskusijām par enerģētikas sektora un klimata jautājumu nākotnes izaicinājumiem. Tā, piemēram, 2019. gada 21. novembrī Rīgā tika organizēts forums "Enerģētikas un klimata plāns 2030 – ceļā uz ilgtspējīgu valsti", kurā klātienē un arī tiešsaistē piedalījās ap 200 enerģētikas un klimata jautājumu interesenti. Tāpat Ekonomikas ministrijas pārstāvji piedalījās sadarbības partneru, nevalstisko organizāciju un plānošanas reģionu rīkotajos pasākumos, informējot par NEKP 2030 ietvertajiem pasākumiem un iesaistoties diskusijās. Kopumā gandrīz 2 gadu laikā NEKP 2030 tika prezentēts 30 pasākumos, tai skaitā 2 konferencēs / forumos, kopumā uzrunājot līdz 1000 enerģētikas un klimata jautājumu interesentu.

Aktuālā NEKP 2030 redakcija, kā arī diskusiju gaitā iesniegtie priekšlikumi un iebildumi pieejami [Ekonomikas ministrijas tīmekļa vietnē](#).

Ekonomikas ministrijas
Sabiedrisko attiecību nodaļa
prese@em.gov.lv
67013193

<https://www.mk.gov.lv/lv/jaunums/ministru-kabinets-apstiprina-nacionalo-energetikas-un-klimata-planu-2030-gadam>

